

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 071 "ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ"
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «**БАКАЛАВР**»
на базі освітньо–кваліфікаційного рівня «**МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ**»,
здобутого за іншою спеціальністю
на третій курс (з нормативним терміном навчання)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ.....	4
1.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ.....	4
1.4. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА.....	4
1.5. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК.....	5
1.6. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК	5
1.7. АУДИТ.....	6
2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	7

Програму вступного додаткового іспиту за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» розроблено для абітурієнтів, які мають диплом державного зразка про вищу освіту за неспорідненими спеціальностями та приймають участь у конкурсі відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015р. № 266.

Метою додаткового вступного випробування за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» освітнього ступеня «бакалавр» є виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних абітурієнтами відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за іншими спеціальностями.

Програма побудована за змістовними розділами. Кожен розділ програми містить перелік тем, за якими складено питання додаткового іспиту, та список рекомендованої для підготовки літератури.

Вступник повинен:

- **виявити:** базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування: економічна теорія, економіка підприємства, бухгалтерський облік, податковий облік, аудит;

- **знати:** базові економічні закони, принципи і категорії, методологію оцінки рівня ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу; методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання національних стандартів; здійснювати документальне оформлення операцій з нарахування (обчислення) та сплати податків, складати податкові розрахунки; методи і прийоми з організації, планування та проведення аудиту.

- **продемонструвати** навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

1. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

1.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Етапи становлення економічної теорії як науки.
2. Методи дослідження економічних явищ.
3. Різноманітність форм власності.
4. Продуктивні сили і виробничі відносини.
5. Натуральне господарство та його риси.
6. Суть та еволюція грошей. Рівняння грошового обігу.
7. Інфляція, її суть та соціально-економічні наслідки.
8. Ринок, як економічна категорія та його функції.
9. Складові ринкового механізму: попит, пропозиція, ціна, конкуренція.
10. Біржі, їх види та специфіка діяльності.
11. Види банків та їх функції.
12. Суть підприємництва та його функції.
13. Підприємство, його прибуток та рентабельність.
14. Особливості функціонування основного та оборотного капіталу підприємства
15. Рента її види та особливості утворення в аграрному секторі.
16. Суть і форми конкуренції.
17. Форми та методи державного регулювання економіки.
18. Фіскальна політика та її види.
19. Характеристика системи національних рахунків, як нормативної бази рахівництва.
20. Валовий внутрішній продукт та методи його розрахунку.
21. Безробіття його форми та види. Втрати від безробіття.
22. Поняття та причини циклічності. Види економічних циклів.
23. Грошовий ринок та особливості його функціонування.
24. Зовнішні та внутрішні витрати підприємства.
25. Податкова система. Види податків. Крива Артура Лаффера.
26. Типи та фактори економічного зростання.
27. Потреби, блага та їх класифікація.
28. Ринок досконалої конкуренції.
29. Особливості поведінки олігополістів на ринку.
30. Еластичність попиту за ціною.

1.2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство та його місце в системі економічних відносин.
2. Мета, задачі та напрямки діяльності підприємства.
3. Основні засоби підприємства: поняття, склад, структура, оцінка.
4. Знос, амортизація та відновлення основних засобів.
5. Показники ефективності використання основних засобів.
6. Виробнича потужність підприємства. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів.
7. Оборотні засоби підприємства: поняття, класифікація та структура.
8. Джерела формування оборотних засобів.
9. Нормування оборотних засобів.
10. Поняття та склад нематеріальних ресурсів та активів.
11. Оцінка вартості нематеріальних активів.
12. Амортизація нематеріальних активів.
13. Склад і структура персоналу підприємства.
14. Показники продуктивності праці і методи її вимірювання.

15. Оплата праці, її сутність та принципи організації на сучасному підприємстві.
16. Тарифна система оплати праці та безтарифна система оплати праці.
17. Форми та системи оплати праці.
18. Витрати підприємства та собівартість продукції.
19. Класифікація витрат на виробництво.
20. Поняття собівартості продукції.
21. Економічний зміст і функції ціни в системі господарського механізму.
22. Види і структура цін на продукцію та послуги.
23. Поняття прибутку підприємства, його види.
24. Показники рентабельності і методи їх розрахунку.
25. Класифікація інновацій.
26. Сутність та класифікація інвестицій.
27. Методика оцінювання ефективності виробничих інвестицій.
28. Внутрішні та зовнішні джерела інвестування.
29. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.
30. Економічний зміст реструктуризації та санації підприємства.

1.3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

1. Активи і пасиви як об'єкти бухгалтерського обліку
2. Загальна характеристика бухгалтерського обліку
3. Поняття рахунків бухгалтерського обліку, їх призначення
4. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку
5. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку
6. Принципи бухгалтерського обліку
7. Сутність подвійного запису на рахунках, його значення
8. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку
9. Хронологічний та систематичний запис в бухгалтерському обліку
10. Бухгалтерський баланс та його склад.

1.4. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК

2. Основні принципи оподаткування
3. Податкове законодавство України, його складові
4. Податкові агенти, представники платників податку
5. Об'єкт і база оподаткування
6. Податковий обов'язок, його виникнення, припинення та виконання
7. Види податків та зборів
8. Платники податків, їх обов'язки та права
9. Податки та збори, що відносять до загальнодержавних
10. Податки та збори, що відносять до місцевих
11. Податок на додану вартість та його характеристика

1.5. АУДИТ

1. Поняття та види економічного (господарського) контролю
2. Аудит як функція управління та виду підприємницької діяльності
3. Суб'єкти аудиторської діяльності в Україні
4. Предмет та об'єкти аудиторської діяльності в Україні
5. Законодавчі та нормативні документи, що регулюють аудиторську діяльність
6. Особливості сертифікації аудиторів
7. Права аудиторів та аудиторських фірм
8. Обов'язки аудиторів та аудиторських фірм
9. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності
10. Законодавчі обмеження аудиторської діяльності
11. Переваги та недоліки внутрішнього та зовнішнього аудиту.

2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Базилевич, В. Д. Економічна теорія: Політекономія [Текст]: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання Прес, 2006. – 615.
2. Бутук О.І. Економічна теорія. Тренінг-курс / О.І. Бутук, Н.І. Волков. – К.: Знання, 2007. – 291 с.
3. Ватаманюк Р.О. Вступ до економічної теорії / Р.О. Ватаманюк. – К.: КНЕУ, 2007. – 492с.
4. Мочерний, С. В. Економічна теорія [Текст]: навч. пос. / С. В. Мочерний. – Вид. 4-е, стереотип. – К.: Академія, 2009. – 640 с.
5. Мочерний, С. В. Основи економічної теорії [Текст]: підручник / С. В. Мочерний, В.Г. Скотний. – Львів: Новий Світ – 2000, 2006. – 600 с.
6. Орехівський Г.А. Практикум з політекономії: Навч. посібн. для самопідготовки студ. / Г.А. Орехівський, В.Г. Орехівський. – Третє видання, доповнене. – К.: Каравела, 2012.
7. Тарасевич, В. М. Економічна теорія [Текст]: підручник / за ред. В.М. Тарасевича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 784 с.
8. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011.- 480с.

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: Підручник/ В.Г. Андрійчук. - К.: КНЕУ, 2013.- 779 с.
2. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Суми: Університетська книга, 2012. – 864 с.
3. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 728 с.
4. Мацибора В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник / В.І. Мацибора, В.К. Збарський, Т.В. Мацибора. – К.: Каравела, 2012. – 312 с.
5. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навчальний посібник / Н. М. Яркіна – К.: Ліра-К, 2015. – 498 с.
6. Гетьман О.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 488 с.
7. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посіб. / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 304с.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

1. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підруч./ О.В. Лишиленко. -3-тє вид., перероб. доп. -К.: Видавництво «ЦУЛ», 2015.- 670с.
2. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб./ І.Б. Садовська Т.В., Божидарнік К.Є. Нагірська. -К.: Видавництво «ЦУЛ», 2013.-688с.
3. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: (підручник)/ В.Г. Швець.-К.: Знання, 2009.-447с
4. Теорія бухгалтерського обліку: підруч./за ред. М.В. Кужельного.- К. : Знання, 2010.-334с.
5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік : навч.посіб./ В.В. Сопко.-Тернопіль: Астон, 2012. - 496с.

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК

1. Бідюк О. О. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посібн. / О. О. Бідюк, Котенко Л. М. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності : навч. посібн. / Л. М. Котенко, А. С. Крутова, Т. О. Тарасова. – Х. : Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі, 2013. – 387 с.
2. Бондар М.І. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посібн. / М.І. Бондар, Л.Г. Ловінська, Н.М. Лисенко, В.В. Бабич та ін. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : ДННУ «Акад. Фін. Управління», 2014. – 585 с.
3. Дробязко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посібн. / С. І. Дробязко, Т. М. Козир, С. Б. Холод. – К. : Центр навч. літ-ри, 2015. – 416 с.
4. Іванов Ю.Б. Податковий облік та звітність : підруч. / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 710 с.
5. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755 зі змінами та доповненнями. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

АУДИТ

1. Про аудиторську діяльність: Закон України від 14 вересня 2006 р. №140 (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/140-v>.
2. Положення про сертифікацію аудиторів, затв. рішенням Аудиторською палатою України 31.05.2007, № 178/6. – [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://www.uapravo.net/akty/administratsiya-resolution/akt5qjfm1i.htm>.
3. Бутинець Ф.Ф. Аудит: підручник / Ф.Ф. Бутинець. – 2-е вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2012. – 607 с.
4. Огійчук М.Ф. Аудит: Організація і методика. - Київ : Алерта, 2010.
5. Кулакльська Л.П. Організація і методика аудиту. Київ : Каравела, 2004.
6. Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник / А.Ж.Пшенична. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.